

mismunandi merkingu í svo undur margt. Aðallega tákna síðir skoðanir manna á fegurð, velsæmi og rjettlæti.

Fáir nota sama mælikvarða fyrir fegurð. Menn leggja mismunandi skoðun í hvað sjé sómasamlegt — velsæmi. Hugmyndir manna um rjettlæti eru óteljandi. Þess vegna eru síðir manna, er ráða lífnaðarháttum mjög svo breytilegir. “Hverjum þykir sinn fugl fegur”, “sfnun augum lítur hver á silfrið”, mæla máls-hættirnir.

Hugsanirnar, meðan þær eru að eins hugsanir, eru augnabliks hræring meðvitundarlífsins. Sama hverjar þær eru, hvort það er hugboð vort um fegurð, um ást, um gildi lífsins.

En þegar þær fara að verka á viljann, fara að koma fram í tilraunum vorum, eru þær orðnar holdi klæddar. Þær halda sjer, sem hugsanir, en búast sýnilegum búningi. Búningurinn er hreyfingar, verknaður og gjörðir manna. Og hver hugsun klæðist búningi þeim, sem hennar er mest við hæfi. Ef hann er þunglamalegur er það af því hugsunin er sjálf óskýr. Ef hann er einrænn er það af því hugsunin er einræn. Það er lögmál alls heims, að hver lífstilvera öðlast þann líkamsbúning sem bezt er við hennar hæfi, hvert það er heldur blóm jarðar, eða trje, eða dýr, eða maður, eða hugsun manns.

Ljótt látbragð, hverju fögru nafni sem það er nefnt, ber ótvífræðan vott um lága fegurðarhugsun og velsæmi. Í nöfnum þeim sem því er gefið felst oft sterk, hjúpuð sjálfsblekking; til þess að veita því heimild, og hlýð, og þagga mótmæli æðri hugsana. Þannig er ljótt látbragð stundum nefnt gaman, spaug, gletni, “góður tími”.

Síðir vorir mánnanna eru hugsanir vorar holdi klæddar, færðar í sýnilegan búning. Talað er þess vegna um ósiði, siðleysi. Þykir hvorttveggja, að rjettu lagi, bera vott um andlegt þroska-leysi. Þjóðir þær sem eru lágt hugsandi, bera vott hugsunarháttarins í siðum og háttsemi, hafa því verið nefndar ósiðaðar, eða viltar. Villipjóðir eða ósiðaðar þjóðir er talið vera eitt og hið sama.

Margar siðaðar þjóðir eru að eins siðaðar í vissum efnum. Fjölda margir menn þeirra sömu þjóða standa svo ýmist ofar eða